

- Ιστορία
- Πρόεδρος
- Ομιλίες
- Όργανα
- Διεθνείς Σχέσεις
- Δελτία Τύπου
- Πολιτικά Κείμενα
- Επικοινωνία
- Links

Home

09/04/1998

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ECONOMIST

Κυρίες και κύριοι,
 Θέλω και φέτος να ευχαριστήσω τους οργανωτές του Συνεδρίου, για την ευγενική τους πρόσκληση, που μου δίνει την ευκαιρία να σας παρουσιάσω συνοπτικά και συμπυκνωμένα τις απόψεις μας για τις οικονομικές προοπτικές του τόπου, κυρίως υπό τη μορφή των προϋποθέσεων για να μπει η Ελλάδα στην αναπτυξιακή τροχιά που της διαφεύγει εδώ και πολλά χρόνια.

Ρόλο κεντρικό σ αυτή την προσπάθεια θα πρέπει να έχει η διαμόρφωση εκείνων των συνθηκών που θα επιτρέψουν την ανάπτυξη ενός νέου πνεύματος σφύζουσας επιχειρηματικότητας. Μια παράμετρος η οποία χαρακτηρίζει άλλωστε τους Έλληνες και η οποία από λαθμενές έως εγκληματικές επιλογές, ειδικά τα τελευταία χρόνια, έχει οδηγήσει τη χώρα μας και την οικονομική δραστηριότητα σε μία άνευ προηγουμένου σε σχέση τουλάχιστον με τις προηγούμενες μεταπολεμικές δεκαετίες, παρακμή και σε κακές επιδόσεις.

Θέλω ακόμα να συγχαρώ τον έγκυρο Economist για τις πρωτοβουλίες του αυτές που έχουν καταστεί πια θεσμός στην ελληνική πραγματικότητα, διευρύνοντας έτσι τον κύκλο της καλώς νοούμενης επιρροής του, πέρα από το φανατικό, πιστό και ευρύτατο διεθνές κοινό του, στο οποίο εδώ και χρόνια άλλωστε συμπεριλαμβανόμαστε.

Κυρίες και κύριοι, ο καινούργιος αιώνας ξημερώνει, φωτίζοντας ολόκληρο τον κόσμο, ένα καινούργιο σκηνικό. Η Οικονομία παγκοσμιοποιείται. Τα οικονομικά σύνορα πέφτουν. Η κοινωνία της πληροφορίας αλλάζει τις παραδοσιακές δομές της Οικονομίας και δίνει προβάδισμα, δίνει πλεονέκτημα, σ αυτούς που κατέχουν τη γνώση. Η ενιαία Ευρωπαϊκή Αγορά που καταλύει τους φραγμούς στη διακίνηση των προσώπων, των κεφαλαίων και των αγαθών επιβάλλει τον ανταγωνισμό σε τομείς όπως η ενέργεια, οι μεταφορές και οι τηλεπικοινωνίες, ανακηρύσσει ουσιαστικά τον φιλελευθερισμό ως επίσημη και κυρίαρχη ιδεολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σ αυτό τον καινούργιο κόσμο που έχει πολλές ευκαιρίες, αλλά και πολλούς κινδύνους για να έχεις ανάπτυξη, για να είσαι πρωταγωνιστής, η λέξη - κλειδί είναι «ανταγωνιστικότητα». Και για να έχεις ανταγωνιστικότητα η λέξη - κλειδί είναι η «ελεύθερη οικονομία». Η διαμόρφωση συνθηκών για τις πρωτοβουλίες, την αύξηση της δραστηριότητας, χώρο δημιουργίας για τους ιδιώτες. Αυτό που εξέφραζε, εκφράζει και θα εκφράζει η Νέα

ΦΟΡΜΑ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ

Αναζητήστε τις ομιλίες του προέδρου

Και πάμε κρουική
 για το Β' ΚΠΣ
 ανάλογη με την
 Ιωρδινή της
 20 Γ' ΚΠΣ

Δημοκρατία.

Είπα προηγουμένως ότι τα τελευταία χρόνια είναι χρόνια παρακμής για τον τόπο μας. Και ο καλύτερος τρόπος για να το προσδιορίσει κανείς αυτό είναι παραβάλλοντας τις επιδόσεις στην οικονομία, είτε εκείνες που αφορούν την πραγματική οικονομία, είτε εκείνες που αφορούν το δημοσιονομικό τομέα. Και κάνω αυτή τη διάκριση διότι πίσω απ αυτήν κρύβονται δύο έννοιες: Η ονομαστική σύγκλιση και η πραγματική σύγκλιση προς τις επιδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και αν τις παρακολουθήσουμε αυτές θα δούμε πως σε ό,τι αφορά τους δείκτες της πραγματικής σύγκλισης δηλαδή παραγωγικότητα, ανταγωνιστικότητα, ρυθμοί αύξησης του εθνικού εισοδήματος η υστέρηση είναι πρωτοφανής όλα αυτά τα χρόνια. Αλλά δυστυχώς και σε ό,τι αφορά τους δείκτες της ονομαστικής σύγκλισης, εκείνους δηλαδή που επισήμως έχουν γίνει αποδεκτοί απ όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τη συνθήκη του Μάαστριχτ, έχουμε ακόμα και σήμερα, παρά τις θυσίες, παρά τις όποιες προσπάθειες, σημαντικές αποκλίσεις.

Θέλω να ρθω σε ένα σημείο το οποίο το θεωρώ ιδιαίτερα κρίσιμο. Με τρομακτικές καθυστερήσεις μετά από απώλεια κρίσιμότητας χρόνου, με δυσβάσταχτη οικονομική επιβάρυνση για τους Έλληνες πολίτες, με πολλές χαμένες ευκαιρίες για την ελληνική επιχείρηση, σήμερα σχεδόν όλοι στον τόπο μας μιλούν για διαρθρωτικές αλλαγές.

Θέλω όμως πίσω από αυτή την φράση να δούμε σε απλά ελληνικά την πραγματικότητα. Όχι γιατί τις αγνοούμε. Αλλά γιατί, ιδίως τελευταία, έχει αρχίσει να εμφολωρεί η υποψία ότι πίσω από καλά επιλεγμένες εξωραϊστικές διατυπώσεις επιχειρείται η αποπροσανατολιστική ουδετεροποίηση της αλήθειας. Τι εννοούμε ή τι εννοούν όταν μιλούν για διαρθρωτικές αλλαγές. Είναι απλό. Την ανάγκη ριζικής μεταβολής της έκτασης, του ρόλου και της μορφής που έχει το κράτος στην σύγχρονη ελληνική κοινωνία. Γιατί ο μεγάλος ασθενής είναι το κράτος. Σε όλα τα επίπεδα δραστηριότητός του. Και με αυτό δεν εννοώ, ούτε θα θελα να σας αφήσω να καταλάβετε ότι εννοούμε, την εξαφάνιση του κράτους. Η την δραματική συρρίκνωση του ρόλου του. Εννοούμε την ουσιαστική οροθέτηση των αρμοδιοτήτων του. Για να γίνω σαφέστερος: Το κράτος - παραγωγός απέτυχε και απέτυχε σε παγκόσμιο επίπεδο. Εμείς εξακολουθούμε σήμερα, εννοώ ως χώρα, με έναν τρόπο παρωχημένο και αναχρονιστικό, να επιτρέπουμε στο κράτος να παίζει πρωταγωνιστικό, ή αν θέλετε καλύτερα, τον πρωταγωνιστικό ρόλο στην οικονομική, στην παραγωγική δραστηριότητα.

Από την άλλη πλευρά, θέλοντας πράγματι να μειώσουμε και μάλιστα σημαντικά την έκταση της παρουσίας του κράτους στην παραγωγική δραστηριότητα, ταυτόχρονα επιδιώκουμε την βελτίωση της αποτελεσματικότητας στους τομείς που φύσει και θέσει πρέπει να έχει την πρωτοβουλία των κινήσεων. Για να μην σας κουράσω, να σας δώσω δύο τρία πολύ απλά παραδείγματα.

Πρώτον. Η πολιτεία πρέπει να έχει το ρυθμιστικό ρόλο. Να βάζει τους κανόνες του παιχνιδιού. Κυρίως όμως να πείθει ότι έχει ικανότητα της τήρησής τους, της επιβολής, του σεβασμού στους κανόνες του παιχνιδιού. Και για να εξασφαλίσει αυτό τον σεβασμό, πέραν της δύναμης εξαναγκασμού που διαθέτει από την φύση της η πολιτεία, θα πρέπει να δίνει καθημερινά το παράδειγμα της σοβαρότητας, της σταθερότητας και της αξιοπιστίας. Που σημαίνει οι κανόνες του παιχνιδιού πρέπει να διακρίνονται από λογική σταθερότητα.

Ένα δεύτερο παράδειγμα είναι η ασφάλεια. Είναι ίσως κωμικοτραγικό ότι στα 1998 συζητούμε για την αδυναμία του κράτους να επιτελέσει τον πρωταρχικό ίσως λόγο που οδήγησε στην σύστασή του. Την ασφάλεια του πολίτη. Δυστυχώς εκείνο που βλέπουμε σήμερα είναι μία εξαιρετική και ιδιαίτερα ανησυχητική έξαρση της εγκληματικότητας, η οποία - θέλω και αυτό να το τονίσω - δεν μπορεί υπεραπλουστευτικά να αποδίδεται μόνο και αποκλειστικά στις μετακινήσεις οικονομικών προσφύγων. Χωρίς να λέω ότι δεν έχουν συσχέτιση τα δύο θέματα. Αλλά οφείλεται και στο γεγονός ότι βρήκε χώρο και βρίσκει καθημερινά χώρο το οργανωμένο έγκλημα στην Ελλάδα. Και ακόμα περισσότερο το οργανωμένο οικονομικό έγκλημα.

Εάν συνδέσετε αυτή την παράμετρο, την τόσο σημαντική για την εμπέδωση αισθήματος ασφάλειας και σταθερότητας στον πολίτη, σε κάθε πολίτη, κατά μείζονα λόγο σε εκείνον τον πολίτη που τον καλούμε να επενδύσει, δηλαδή να αναλάβει το επιχειρηματικό ρίσκο μιας προσπάθειας, αντιλαμβάνεστε το μέγεθος του προβλήματος. Και όλα αυτά υπερτονισμένα. Από την δραματική αδυναμία του κράτους να αντιμετωπίσει και ένα άλλο ζήτημα. Μέγα ζήτημα. Την οργανωμένη τρομοκρατία. Που 25 χρόνια μετά παραμένει ένα τεράστιο και σκοτεινό μυστήριο. Διακυβεύοντας όμως σε κάθε της βήμα την εικόνα σοβαρότητας και αξιοπιστίας που έπρεπε να αναδύει μια σύγχρονη πολιτεία.

Όταν λοιπόν μιλούμε για διαρθρωτικές αλλαγές ή καλύτερα κατά την άποψή μου για την ανάγκη τομών στο τι είναι το κράτος, το πρώτο θέμα που προκύπτει είναι η ανάγκη αποκρατικοποιήσεων. Που αναφέρεται δηλαδή στον περιορισμό της παρουσίας του στον χώρο της παραγωγικής δραστηριότητας. Για να κερδίσει τη μάχη της ανταγωνιστικότητας η Ελλάδα πρέπει με θαρραλέο τρόπο να προχωρήσει σε αυτήν την κατεύθυνση. Έχουμε δυστυχώς σήμερα μια κυβέρνηση που ασχέτως προθέσεων - και θέλω να το τονίσω αυτό, το κρίσιμο ζήτημα δεν είναι οι προθέσεις, το κρίσιμο ζήτημα στο δημόσιο βίο είναι η αξιοπιστία και τελικά η αποτελεσματικότητα - που δεν πιστεύει σε αυτό που πρέπει να κάνει. Είναι για παράδειγμα ικανοποιημένη επειδή με καθυστέρηση πολλών ετών και πάντως ενάμιση χρόνο μετά τις εκλογές και αφού υπεβλήθη στην δοκιμασία του να υποτιμήσει το εθνικό νόμισμα, δείχνει ικανοποιημένη επειδή με χίλια βάσανα κατάφερε να εκστομίσει ότι θα αποκρατικοποιήσει τρεις μικρές κρατικές τράπεζες

που συνολικά δεν έχουν παρά ελάχιστο ποσοστό στο συνολικό τζίρο των εργασιών στο τραπεζικό σύστημα. Όταν είναι γνωστό ότι σχεδόν το 80% του τραπεζικού μας συστήματος ελέγχεται από το Κράτος, με τρομακτικές συνέπειες στην υγεία του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος και στη χρηματοδότηση των επιχειρηματικών προσπάθειών. Θα σας δώσω ένα στοιχείο αντιπαραβολής. Η Πορτογαλία είχε οκτώ κρατικές τράπεζες τότε που υπεγράφη η συνθήκη του Μάαστριχτ. Σήμερα έχει μόνο μία τράπεζα υπό τον έλεγχο του Κράτους. Και διαλέγω επίτηδες το παράδειγμα της Πορτογαλίας ή κάποιων άλλων χωρών για να αποφεύγω τη μόνιμη επίκληση της δικαιολογίας ότι δεν πρέπει να συγκρινόμαστε με τις ιδιαίτερα ανεπτυγμένες και εξοπλισμένες με πολύ καλύτερες διαχρονικά υποδομές από την Ελλάδα χώρες.

Το ίδιο και χειρότερο κάνουν στην Ολυμπιακή. Γνωρίζετε καλά - θυμούμαι ήταν στο περσινό συνέδριο του Economist που έθεσα χωρίς περιστροφές το ζήτημα της Ολυμπιακής ως κρίσιμο παράδειγμα ή, αν θέλετε, ως συμβολικό υπόδειγμα για αλλαγή πολιτικής, το τί πρέπει να γίνει στην Ολυμπιακή.

Η Ολυμπιακή, κυρίες και κύριοι, είναι η τρανή, η εναργής, η ατράνταχτη απόδειξη των εγκληματικών ασφαμάτων που έγιναν στην Ελλάδα απ' το 80 και μετά. Δεν θα σας κουράσω με ιστορικές αναδρομές, τις οποίες είμαι βέβαιος ότι γνωρίζετε, όλες και όλοι.

Κι ενώ το ναυάγιο είναι προφανές, κι ενώ απέτυχε παταγωδώς το προηγούμενο απ' το 94 και μετά τριετές πρόγραμμα εξυγίανσης της Ολυμπιακής, κι ενώ οι πολίτες φορτώθηκαν περίπου 700 δισεκατομμύρια στις πλάτες τους, έρχεται σήμερα η Κυβέρνηση και λέει ότι πρέπει να φτιάξω ένα πρόγραμμα που θα μειώσει τις μισθολογικές δαπάνες. Δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί και αυτό το ζήτημα. Και πρέπει να σας πω ότι σεεπίπεδο τουλάχιστον επιλογής και σύλληψης είναι εύκολη η αντιμετώπισή του. Υιοθετείστε έναν Κανονισμό Εργασίας που ισχύει σε μεγάλη και ανταγωνιστική επιχείρηση αερομεταφορών, θέλετε να είναι η British, θέλετε να είναι η Lufthansa, θέλετε να είναι η Swiss Air. Δεν κάνει αυτό. Κάνει μία συρραφή, την οποία δυστυχώς, ακόμα και σήμερα στη Βουλή την έχει καταστήσει αντικείμενο υπαναχωρήσεων και παλινωδιών σε σημείο εξευτελισμού των κοινοβουλευτικών διαδικασιών, όπου κανείς δεν ξέρει τί καλείται να υπερψηφίσει ή να καταψηφίσει. Ενώ και εδώ η επιλογή είναι καθαρή και σαφής:

Η Ολυμπιακή, κυρίες και κύριοι, δεν έχει τύχη αν δεν αποκρατικοποιηθεί. Κι όταν λέω αποκρατικοποιηθεί δεν εννοώ το τέχνασμα της μικρής μετοχοποίησης. Εννοώ την καθαρή απάντηση, την κρυστάλλινη απάντηση στο μείζον ερώτημα: Ποιος τρέχει την επιχείρηση; Θα την τρέχουν την επιχείρηση κομματικά επιλεγμένες διοικήσεις, πρώην ή επίδοξοι υποψήφιοι βουλευτές, μέλη Κεντρικών Επιτροπών των κομμάτων, υποχείρια εκείνων που όταν θα πλησιάζουν οι

εκλογες θα τους επιβαλλουν μαζικές αναξιοκρατικές προσληψεις, αδικαιολόγητες αυξήσεις μισθών ή πλασματικές υπερωρίες. Ή θα κάνουμε επιτέλους την καίρια στρατηγική επιλογή να πούμε ότι μια τέτοια επιχείρηση που πρέπει να σταθεί ανταγωνιστικά στο διεθνές περιβάλλον, που πρέπει να εξυγιανθεί με μακροπρόθεσμη προοπτική, που πρέπει να προσφέρει θέσεις απασχόλησης, που πρέπει να επιτελεί κι έναν ευαίσθητο εθνικά ρόλο, όπως έχει η Ολυμπιακή, θα πρέπει να την πάρουν στα χέρια τους εκείνοι που έχουν και το know how. Ξέρουν δηλαδή να τρέξουν επιχείρηση, μεγάλη επιχείρηση, ξέρουν το διεθνές περιβάλλον, θα έχουν ίδιο συμφέρον, διότι θα συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο και, βέβαια, δεν θα έχουν κομματικές εξαρτήσεις και δεσμεύσεις διότι δεν θαυπτόκινται σε επιταγές του κυβερνώντος κόμματος.

Αυτή είναι η λύση για την Ολυμπιακή. Αποκρατικοποίηση για να επιβιώσει στο διεθνή ανταγωνισμό. Δεν το κάνουν. Προ ολίγης ώρας προκάλεσα τον Πρωθυπουργό, για μία ακόμα φορά, στο συγκεκριμένο θέμα. Και, βέβαια, σιώπησε. Και δεν χρειάζεται να είναι κανείς κακόπιστος για να οδηγηθεί στο αβίαστο συμπέρασμα αυτής της σιωπής. Δεν τολμούν, όχι να τα κάνουν, ακόμα και να τα πουν αυτά. Γιατί είναι αντίθετο μ αυτό που διακήρυσσαν, γιατί είναι αντίθετο με τα συντεχνιακά συμφέροντα που στήριξαν και τους στήριξαν, γιατί είναι αντίθετο στην ίδια τους τη συνείδηση. Αυτό σημαίνει ότι έχουμε μια Κυβέρνηση που σ ένα κομβικό ζήτημα, όπως είναι η ανάγκη αποκρατικοποιήσεων, βρίσκεται σε σύγχυση, μια Κυβέρνηση με διχασμό προσωπικότητας. Γιατί από τη μία υπό την πίεση της πραγματικότητας, υπό την πίεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό την πίεση των ναυαγίων στις επιλογές της, είναι αναγκασμένη να αναζητεί κάποιους τρόπους αντιμετώπισης. Από την άλλη όμως το παρελθόν της, οι ενοχές της, οι εξαρτήσεις της, η δελία και αναποφαστικότητά της δεν της επιτρέπουν να προχωρήσει στην κατεύθυνση που πρέπει.

Θέλω να θέσω κι ένα άλλο ζήτημα που έχει άμεση σχέση με την αποτελεσματικότητα του κράτους. Κι αυτό είναι η ανάγκη εκσυγχρονισμού και ενίσχυσης των υποδομών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, κυρίες και κύριοι, μας ενισχύει με 7 τρις δρχ. απ το 94 μέχρι το 99 για να βελτιώσουμε τις υποδομές μας σε όλους τους τομείς μια και έχουμε προβλήματα σοβαρά στις μεταφορές, στις τηλεπικοινωνίες, στους ανθρώπινους πόρους και αλλού και αυτά είναι εξόχως αποθαρρυντικοί παράγοντες για επενδύσεις. Υπάρχει μάλιστα ειδικό επιχειρησιακό πρόγραμμα για τη βιομηχανία και τις υπηρεσίες. Στόχοι του είναι η ενίσχυση για τη δημιουργία νέων αποδοτικών επιχειρήσεων η στήριξη του υπάρχοντος βιομηχανικού ιστού, η βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος και των βιομηχανικών υποδομών. Το τραγικό είναι ότι σήμερα έχουν περάσει 4 χρόνια από τα 6 που διαρκεί το 2ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και η Ελλάδα έχει απορροφήσει μόνο το 26% περίπου των

ποιοτήτων αυτού του προγράμματος. Και όχι μόνο αυτό αλλά συνολικά στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είμαστε κάτω από το μέσο όρο απορροφήσεων και πολύ πιο κάτω από την Ισπανία, την Πορτογαλία και την Ιρλανδία που έχουν αναδειχθεί - και ορθώς σε ό,τι τους αφορά - πρωταθλητές σε αυτό τον τομέα.

Θέλω να θέσω ένα άλλο θέμα το οποίο το ξεχνούμε όταν μιλούμε για διαμόρφωση συνθηκών για την Ελληνική απογείωση που είναι τόσο αναγκαία όσο ποτέ και για την οποία είμαστε τόσο υπερήμεροι. Την κατ'εξοχήν όπως λένε εξωραϊστήκα διαρθρωτική αλλαγή. Και αυτό είναι η παιδεία και η επαγγελματική κατάρτιση. Σ' έναν τομέα που θα έπρεπε να είναι ο χώρος που επενδύουμε ό,τι καλύτερο έχουμε σε ενέργεια, σε ιδέες σε τόλμη και βέβαια σε πόρους. Γιατί είναι ο χώρος που κατ'εξοχήν αυτός ο λαός μπορεί να έχει το στρατηγικό και συγκριτικό πλεονέκτημα. Η εκπαίδευση άλλωστε και η κατάρτιση θα έπρεπε να αποτελούν για τη χώρα μας σημαντικά όπλα στην μάχη για την απασχόληση και την ανάπτυξη. Χρειαζόμαστε μία παιδεία που θάνατι συνδεδεμένη με την παραγωγή και τις επιχειρήσεις. Όχι για τα μάτια του κόσμου αλλά στην ουσία. Όχι βέβαια για την ενθουσία των Κοινοτικών κονδυλίων από επιτηδείς. Γιατί κι αυτό δυστυχώς το φαινόμενο είναι συχνότατο. Δυστυχώς το Υπουργείο Παιδείας Κυρίες και Κύριοι αυτοσχεδιάζει. Το πρόβλημα δεν είναι να συνδέεται το όνομα του εκάστοτε Υπουργού με κάποια πρόχειρη εξαγγελία μεταρρύθμισης αλλά να γίνει η παιδεία όπλο των νέων για το μέλλον, σ' έναν αιώνα που ανατέλλει και θάνατι αιώνας του ανταγωνισμού κυρίως μεταξύ αυτών που θα έχουν πρόσβαση στη γνώση και στην πληροφορία και θα έχουν και τη γνώση της αξιοποίησης αυτών των πλεονεκτημάτων. Απ' τα κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι σχεδόν 500 δισ. το Υπουργείο Παιδείας έχει απορροφήσει ως σήμερα λίγο πάνω από τα 100 δισ. γι αυτό το νεφελώδες εγχείρημα του Ενιαίου Λυκείου. Και θέλω εδώ για μια ακόμα φορά να επαναλάβω μια πάγια θέση μας. Κλειδί, πέρα από την ανάγκη αξιοποίησης των κοινοτικών πόρων, πέρα από την ανάγκη να αναδείξουμε την Παιδεία ως κορυφαία προτεραιότητα του δημόσιου βίου μας, είναι η δεδομένη βούληση να ανοίξουμε τον χώρο αυτό σε κάποιες απλές έννοιες. Παράδειγμα, αξιολόγηση. Αξιολόγηση των επιδόσεων των υφιστάμενων ιδρυμάτων που παρέχουν υπηρεσίες παιδείας. Αξιολόγηση των διδασκόντων κάθε βαθμίδας. Αξιολόγηση των μαθητών, σπουδαστών και φοιτητών. Με βλέπετε να επιμένω σε αυτόν τον όρο, γιατί είναι τόσο καίριος, τόσο κρίσιμος, τόσο κομβικός, για μια κοινωνία που θέλει να πάει μπροστά. Και γιατί είναι η μόνη εν τοις πράγμασι πειστική απάντηση στην ισοπέδωση αξιών και αρχών. Κριτηρίων και κινήτρων που έχει επέλθει τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα. Και βέβαια μαζί με αυτό είναι ανάγκη να βρούμε το θάρρος - και δεν μιλώ τώρα εκπροσωπώντας μόνο τη Νέα Δημοκρατία - αλλά να βρούμε ως Έλληνες το θάρρος να προχωρήσουμε και σε άλλες τομές. Να ανοίξουμε τον χώρο για τα μη κρατικά πανεπιστήμια. Ποιος ζωντανός ποτέ από

τον χώρο για τα μη κρατικά πανεπιστήμια. Ποιος εφημερίσε ποτε από τον ανταγωνισμό, πέρα από εκείνους που επωφελούνται της στασιμότητας, των κακώς κειμένων, της νωχελικής ασφάλειας που παρέχουν μονοπωλιακές δομές. Αντίθετα ο πολίτης, ο χρήστης, πάντα είχε όφελος από μια τέτοια τομή, την οποία ακόμα και σήμερα μετά από όσα έχουν γίνει και όλα τα συμπεράσματα που παγκόσμια έχουν βγει, επίμονα αρνείται η Κυβέρνηση, ενώ της διανοίγεται μια πολύ σημαντική ευκαιρία, μια και είναι αυτή τη στιγμή υπό διαδικασία η Συνταγματική Αναθεώρηση.

Όσο για την επαγγελματική κατάρτιση κυρίες και κύριοι, τα πράγματα είναι ακόμα χειρότερα. Κατάρτιση κάνουν μέχρι σήμερα μόνο μεγάλοι δημόσιοι οργανισμοί. Αφού τα περίφημα Κέντρα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης αποδείχτηκαν εστίες σκανδάλων. Ενώ η Κομισιόν είχε προτείνει τη σύσταση 350 κέντρων, η Κυβέρνηση ενέκρινε 900. Σ ένα δειγματοληπτικό έλεγχο που έκαναν οι ελεγκτές των Βρυξελλών απεδείχθη ότι τα 5 εκ των 7 που ελέχθησαν ήταν επιεικώς απαράδεκτα. Απ αυτά το ένα ήταν γιατί, το άλλο ήταν στα χαρτιά και το τρίτο ήταν κέντρο νυχτερινής διασκέδασης. Αυτό δεν είναι εκσυγχρονισμός κυρίες και κύριοι, είναι οπισθοδρόμηση στη χειρότερη μορφή. Είναι υποταγή στα μικροσυμφέροντα των κομματικά προνομιούχων.

Έρχομαι σε ένα άλλο μεγάλο ζήτημα: Αγορά εργασίας. Τα όποια πλεονεκτήματα έχει η ελληνική αγορά εργασίας, που σχετίζονται με το χαμηλότερο κόστος εργασίας και με τις περισσότερες ώρες απασχόλησης, σε σύγκριση με τις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξανεμίζονται όχι μόνο από την έλλειψη υποδομών και τις αδυναμίες στην κατάρτιση, αλλά και από τις ανελαστικές δυσκαμψίες που διέπουν το σύστημα στην Ελλάδα. Έλλειψη ευελιξίας, ανεπάρκεια ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, σχετικά μεγάλο μη μισθολογικό κόστος, είναι μερικά απ τα βασικά προβλήματα που χρειάζονται άμεση αντιμετώπιση. Η προσθήκη πιο ευέλικτων μορφών εργασίας με εξασφάλιση, ασφαλώς των δικαιωμάτων των εργαζομένων, είναι σήμερα επιτακτική ανάγκη. Και ήδη και η ενίσχυση του θεσμού της μερικής απασχόλησης με παράλληλη ασφαλιστική κάλυψη. Εισάγοντας τέτοια μέτρα η Ολλανδία και η Δανία έχουν μειώσει σημαντικότερα το ποσοστό ανεργίας, και έχουν ενισχύσει εντυπωσιακά τους ρυθμούς της ανάπτυξής τους.

Οι ενεργητικές πολιτικές, για τις οποίες πρέπει να λεχθεί ότι έχει ψηφισθεί ο νόμος αλλά παραμένει ανενεργός, πρέπει επιτέλους να λάβουν σάρκα και οστά. Είναι σαφώς προτιμότερο, κυρίες και κύριοι, αντί να δίνουμε επιδόματα στους ανέργους, να ενισχύουμε τις επιχειρήσεις για να τους προσλαμβάνουν.

Και δύο ακόμα ζητήματα πρέπει να τύχουν της προσοχής μας. Το πρώτο είναι ρυθμίσεις που αφορούν το μη μισθολογικό κόστος, γιατί διευκολύνουν τις επενδύσεις και τις προσλήψεις ανέργων από τις επιχειρήσεις. Και το δεύτερο που το θεωρώ κορυφαίο: Είναι η τόνωση

επιχειρήσεις, και το δεύτερο που το θεωρώ κορυφαίο, είναι η τόνωση της επιχειρηματικότητας, ειδικά των νέων ανθρώπων. Χρειαζόμαστε νέους ανθρώπους με επιχειρηματικό πνεύμα και με διάθεση ανάληψης δημιουργικών πρωτοβουλιών, που να προχωρούν στηριζόμενοι σε μια Πολιτεία που δεν τους παρέχει προνόμια, δεν τους κάνει ρουσφέτια, δεν υιοθετεί συμπεριφορές εύνοιας προς ημετέρους, αλλά έχει κανόνες παιχνιδιού και ενθαρρύνει, κινητροδοτεί τους νέους, επί τέλους, να απαλλαγούν από τη νοοτροπία - που τους εμφυσήθηκε - να ψάχνουν μια θέση στο δημόσιο και να αποφασίσουν να γίνουν πιο δημιουργικοί για τον εαυτό τους, για τις οικογένειές τους, για το κοινωνικό σύνολο. Αυτό είναι αναμφισβήτητο το θέμα νοοτροπίας. Αλλά θα ήταν παραπλανητικά απλουστευτικό, αν το αφήναμε εκεί. Γιατί είναι κατ'εξοχήν θέμα κρατικής πολιτικής, διαμόρφωσης συνθηκών. Και είναι ακόμα και ζήτημα αξιοποίησης των υφιστάμενων, γι αυτή την κατεύθυνση, πόρων σήμερα και κοινοτικών προγραμμάτων. Δυστυχώς, το μόνο που κάνει η σημερινή Κυβέρνηση είναι να φιλολογεί γύρω απ αυτό το ζήτημα, χωρίς να αποφασίζει να αναλάβει ενεργό και αποτελεσματική δράση.

Ακόμα και στον περίφημο κοινωνικό διάλογο τα ζητήματα ουσίας έμειναν έξω από τη συζήτηση. Και αυτό την ώρα που, σχεδόν σε όλες τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, η πολιτική που περιέγραψα με παραλλαγές, αλλά η ουσία της, αποτελεί βασικό κατευθυντήριο άξονα. Γιατί οι εταίροι μας έχουν αντιληφθεί ότι έτσι προωθούνται οι επενδύσεις, έτσι ενισχύεται η ανάπτυξη, έτσι καταπολεμάται η ανεργία.

Και θέλω εδώ να τονίσω, επίσης, ότι η αξία του κοινωνικού διαλόγου είναι ακόμη μεγαλύτερη σε εποχές κρίσης ή να το πω αλλιώς σε εποχές που πρέπει να ληφθούν καινοτόμες, ρηξικέλευθες αποφάσεις. Διότι η οποιαδήποτε πολιτική - κυρίως μάλιστα εκείνη που είναι εμπροσθοβαρής, που πάει να χτυπήσει τις ρίζες του κακού, που πάει να μεταβάλει μια αρρωστημένη, νοσηρή, κατεστημένη νοοτροπία - χρειάζεται την όσο γίνεται μεγαλύτερη συναίνεση και στήριξη. Και θέλω ακόμα να τονίσω εδώ ότι είναι μύθος να λέγεται ότι η πλειοψηφία των εργαζομένων είναι αυτή που αντιδρά στις όποιες πρωτοβουλίες τομών.

Βεβαίως, υπάρχουν θέματα κυρίως της κομματικά ελεγχόμενης και προκλητικά προνομιακής συνδικαλιστικής νομενκλατούρας, της προσκείμενης στο κυβερνητικό κόμμα, που αντιστέκεται και θα αντισταθεί. Όμως αυτή έχει από καιρού χάσει την αξιοπιστία της. Άλλωστε, η ανταμοιβή των πρωτοκλασάτων της με βουλευτικές έδρες αποδεικνύει του λόγου το αληθές. Η πλειοψηφία όμως, κυρίες και κύριοι, των Ελλήνων πολιτών και βεβαίως των εργαζομένων, που είναι οι πρώτοι τελικά που πλήττονται από κρίσεις, από την ανεργία, από πληθωριστικές εκρήξεις, από υποτιμήσεις, έχει πολύ καλά κατανοήσει ότι χρειάζεται μια πορεία τομών, θαρραλέα. Εκείνο που αναζητούν όμως είναι εκείνον που υποδεινώνει τις κάνει και εκείνον που πειστικά

μπορεί να απευθυνθεί και σε αυτούς για να τις επιχειρήσει και να ζητήσει τη δική τους συνδρομή.

Δημόσια Διοίκηση: Είναι κοινό μυστικό ότι η ελληνική Δημόσια Διοίκηση, αντί να βοηθάει την επιχειρηματική δραστηριότητα, είναι εμπόδιο, τροχοπέδη και ανασταλτικός παράγοντας. Το ελληνικό κέντρο επενδύσεων που δημιουργήθηκε για τους ξένους επενδυτές, σαφώς δεν φτάνει. Και το πρόγραμμα Κλεισθένης που προωθείται με κοινοτική χρηματοδότηση είναι και αυτό εξαιρετικά προβληματικό σε ό,τι αφορά την πρόοδό του.

Στο νέο πακέτο Σαντέρ η Δημόσια Διοίκηση μαζί με την Παιδεία πρέπει να είναι οι πρώτες μας προτεραιότητες. Χρειάζεται όμως η Δημόσια Διοίκηση επανάσταση. Χρειάζεται βαθιές τομές, που να προωθούν την αποτελεσματικότητα, την ποιότητα και την αξιοπιστία. Διότι, κυρίες και κύριοι, κατ'εξοχήν σ' αυτόν τον χώρο εμφανίζονται όλα τα νοσηρά φαινόμενα που επέσυρε ή άλλα ενίσχυσε στον δημόσιό μας βίο η πολιτική επικυριαρχία του και σήμερα κυβερνώντος κόμματος.

Εννοιες όπως αξιοκρατία, έννοιες όπως σύνδεση της αμοιβής με την απόδοση, έννοιες όπως κίνητρα για βελτιωμένη απόδοση, αντικίνητρα και κυρώσεις για κακή απόδοση ή για κακή διαχείριση του χρήματος του Έλληνα φορολογούμενου εξοβελίστηκαν ως φασίζουσες. Και αυτή είναι μία από τις μεγαλύτερες απάτες των τελευταίων δεκαετιών. Γιατί θα ισχυριστώ έντονα ενώπιόν σας ότι φασισμός, ολοκληρωτισμός, είναι η νοοτροπία της ισοπέδωσης. Καλοί και κακοί, ικανοί και ανίκανοι, έντιμοι και μη, όλοι στο ίδιο τσουβάλι, με μοναδικό κριτήριο την αρχαιότητα και βέβαια με ανεπισημώς, αλλά ουσιαστικότερο κριτήριο, την κομματική προσήλωση στο κυβερνών κόμμα.

Μιλώντας για επενδύσεις και για την ανάγκη διαμόρφωσης ενός επιχειρηματικού περιβάλλοντος, θα ήταν αδιανόητο να μην αγγίξω, έστω και δι'ολίγων, το φορολογικό σύστημα. Θα έπρεπε να είναι αυτονόητο ότι χρειαζόμαστε ένα φορολογικό σύστημα που δεν θα διώχνει επενδυτές, αλλά θα τους προσελκύει. Για να μη σας κουράζω με μακρές αναλύσεις, θα σας πω τι θα έπρεπε να αποφεύγεται. Και δυστυχώς, αυτό που θα έπρεπε να αποφεύγεται είναι ο κανόνας της κυβερνητικής δραστηριότητας.

Πρώτον, λοιπόν, θα έπρεπε να αποφεύγονται οι αιφνιδιασμοί. Όταν, ανά εξάμηνο, μεταβάλλεις τη φορολογική σου πολιτική, έτσι αυθαίρετα, γιατί μη μπορώντας να περιορίσεις την κρατική σπατάλη είσαι αναγκασμένος να ψάχνεις εκ του προχείρου για άμεση εισροή πόρων, το βέβαιο είναι ότι κάνεις τον πολίτη και ειδικά τον επενδυτή ανασφαλή.

Αποθαρρύνεις τις σοβαρές επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και ενθαρρύνεις μόνο εκείνες που είτε προσδοκούν σε άμεσα και εντυπωσιακά κέρδη, είτε εκείνες τις δραστηριότητες που έχουν επισημώς ή ανεπισημώς την κρατική επίνευση. Δηλαδή στην ουσία δεν μιλούμε πια για επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά μιλούμε για οφέλη

ιδιωτών που λειτούργούν υπό τη σκέπη της κυβερνητικής ή κόμματικής επιλογής.

Ένα λοιπόν που είναι απαραίτητο είναι σταθερό φορολογικό σύστημα. Και έχουμε δεσμευτεί ότι ως Κυβέρνηση η φορολογική μεταρρύθμιση που θα κάνουμε θα έχει ορίζοντα χρονικό, τουλάχιστον, τετραετή. Το δεύτερο είναι η μείωση των συντελεστών. Βεβαίως, θα μπορούσατε να μου πείτε μα, με τέτοιο δημοσιονομικό πρόβλημα που υπάρχει, με τέτοια ελλείμματα, με τέτοια ανάγκη αναστροφής αυτής της δραματικής κατάστασης, την οποία επεσώρρευσε το και σήμερα κυβερνητικό κόμμα, κυρίως στη διάρκεια της δεκαετίας του 80, πώς θα το πετύχετε αυτό; Πράγματι, θέλει απάντηση εδώ. Και η απάντηση είναι ότι πριν απ' όλα θα πρέπει να εξορθολογίσει κανείς και να περιορίσει σημαντικά τη δημόσια σπατάλη. Καθημερινά μας δίνονται τρανταχτά παραδείγματα τέτοιας συμπεριφοράς. Να σας θυμίσω πολύ-πολύ πρόχειρα ότι μόνο η Ολυμπιακή στην οποία αναφέρθηκα φόρτωσε στο Δημόσιο, στον φορολογούμενο, τελικά στη δημοσιονομική ανισορροπία, 700 δισ. Και είχε το θράσος σήμερα ο Πρωθυπουργός στη Βουλή να πει δεν είναι η ώρα να συζητήσουμε ποια είναι τα αίτια της αποτυχίας του προγράμματος εξυγίανσης. Λες και οι πολιτικοί, οι όποιοι πολιτικοί, διαχειριζόμαστε τα χρήματα της τσέπης μας.

Δεύτερο παράδειγμα: Αστικές συγκοινωνίες της Αθήνας. Την αμαρτωλή αυτή ιστορία την γνωρίζετε όλοι. Το θέμα είναι ότι και σήμερα έχουμε φορτώσει καινούργια 800 δισ. στις πλάτες των Ελλήνων φορολογουμένων. Και ενώ προκύπτει άμεσα η ανάγκη για μια βαθιά εγχείρηση σ αυτόν τον χώρο, η Κυβέρνηση δεν τολμά να εκστομίσει την απλή αλήθεια. Ότι όσο παραμένει αυτό το καθεστώς του απόλυτου δημόσιου ελέγχου και ιδιοκτησίας των μέσων μεταφοράς, αποκλείεται να αναστραφεί η παρακμιακή αυτή καμπύλη.

Και να σας θυμίσω ακόμα την ευκολία με την οποία η Κυβέρνηση αυτή πέταξε από το παράθυρο 200 δισ. δρχ. για να καλύψει χρέη αγροτικών συνεταιρισμών. Προσέξτε! χωρίς κανένα κριτήριο νομιμότητας και βιωσιμότητας. Υπάρχουν, λοιπόν, πολλά περιθώρια για την περιστολή της δημόσιας σπατάλης, που θα μπορούσε να οδηγήσει σε σταδιακή πράγματι, αλλά ουσιαστική, μείωση των φορολογικών συντελεστών σε δύο κατευθύνσεις:

Πρώτον, σε εκείνους τους ανθρώπους στην κοινωνία μας που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη. Θα σας θυμίσω, κυρίες και κύριοι, ότι στην Ελλάδα σήμερα με επίσημα ευρωπαϊκά στατιστικά στοιχεία σχεδόν 2,5 εκατομμύρια άνθρωποι - πάντως σίγουρα πάνω από 2 εκατομμύρια άνθρωποι - ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας. Και από την άλλη, φορολογικές μειώσεις στην κατεύθυνση της προσέλκυσης επενδυτικής δραστηριότητας.

Κυρίες και κύριοι, έρχομαι σ ένα κομβικό ζήτημα: Ευρώ και προοπτική της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Εκτός από κομβικό είναι και

ιδιαίτερα επίκαιρο. Γνωρίζετε ότι σε λίγες εβδομάδες από σήμερα λαμβάνονται και επισήμως οι οριστικές αποφάσεις για την από δώ και μπρος πορεία. Αυτό είναι ένα εγχείρημα πρωτοφανές ιστορικά, που θα επηρεάσει καταλυτικά το μέλλον της Ευρώπης, αλλά και όλων μας. Και εκεί χρειάζεται να γίνουμε απόλυτα σαφείς. Το κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα - που όπως είπαμε σε λίγες εβδομάδες θα είναι μια πραγματικότητα - αποτελεί το επιστέγασμα της ενιαίας αγοράς. Είναι μια κοινή ευρωπαϊκή προσπάθεια, που επιδιώκει να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της νομισματικής αστάθειας, του ανταγωνισμού μεταξύ των ευρωπαϊκών νομισμάτων, της επιβάρυνσης και της ανασφάλειας που δημιουργεί στις επιχειρήσεις και στους πολίτες η ύπαρξη πολλών νομισμάτων. Το μεγαλύτερο κόστος, αν θέλετε. Χωρίς αμφιβολία, το ευρωπαϊκό νόμισμα, το κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα, θα λειτουργήσει προς όφελος των επιχειρήσεων, των εργαζομένων, των πολιτών, των προοπτικών ανάπτυξης. Θα δώσει ένα συγκριτικό πλεονέκτημα αναμφισβήτητο στις χώρες που θα συμμετάσχουν, τονώνοντας την ανταγωνιστικότητα, την ανάπτυξη και την απασχόληση. Δυστυχώς, αυτό δεν θα συμβεί για την Ελλάδα. Γιατί η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα που, χωρίς τη θέλησή της, δεν θα μπορεί να συμμετάσχει στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Τουλάχιστον όχι στον προσδιορισμένο για όλους τους υπόλοιπους χρόνο. Και θέλω εδώ, με δυο λόγια, να σας κάνω μια γενική αποτίμηση. Κατά την άποψή μου - και νομίζω ότι θεμελιώνεται ιστορικά πολύ ισχυρά - αυτό είναι η δραματικότερη, αλλά ταυτόχρονα και η πλέον σαφής απόδειξη ότι όλα αυτά τα χρόνια ήταν χρόνια χαμένα για την Ελλάδα. Η Ελλάδα, κυρίες και κύριοι, το 1980 ενετάχθη ισότιμα στον σκληρό πυρήνα - αν μου επιτρέπτε την έκφραση, αλλά αποδίδει την ουσία του πράγματος - των 10 της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και 18 χρόνια μετά είναι η μόνη που, χωρίς τη θέλησή της, δεν μπορεί να συμμετάσχει στις πρωτοπόρες χώρες. Δηλαδή η Ελλάδα δεν θα είναι στους 11, που σημαίνει ότι αμέσως - αμέσως χάνει το κτηθέν πλεονέκτημα της ένταξής της. Και κανείς δεν ξέρει αν και πότε θα ενταχθεί με ποιους όρους και με ποιους άλλους συνοδοιπόρους - αν μου επιτρέπτε την έκφραση - σε μια Ευρώπη βέβαια πια που δεν θα είναι των δέκα ούτε των δεκαπέντε, αλλά θα είναι μια Ευρώπη που θα ξεπερνούν τα μέλη της τον αριθμό των είκοσι. Το βιώνει η Ελλάδα σήμερα τη διόγκωση του κράτους, τις σπατάλες, τα ελλείμματα, τα χρέη της δεκαετίας του 80 και από την άλλη πληρώνει την ολιγωρία, τις καθυστερήσεις, την υποκρισία, μιας άβουλης, άτολμης, αναποφάσιστης Κυβέρνησης. Ενώ λοιπόν θα έπρεπε να επωφεληθούμε από τη συμμετοχή μας στο ΕΥΡΩ, θα μειονεκτούμε έναντι όλων των άλλων, λόγω της μη έγκαιρης συμμετοχής μας. Και εδώ πρέπει να τονίσω ότι αυτό θα είναι εξαιρετικό μειονέκτημα και σε πολιτικό

επίπεδο. Διότι αναμφισβητήτως οι καίριες των αποφάσεων θα λαμβάνονται πια από το άτυπο, πλην πολιτικά ουσιωδέστερο συμβούλιο των χωρών εκείνων που θα συμμετέχουν από την αρχή στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Συμπερασματικά, κυρίες και κύριοι, η Ελλάδα χρειάζεται μια άλλη πολιτική. Μια πολιτική που θα καλύψει το χαμένο έδαφος. Αυτή η πολιτική, όμως, κυρίες και κύριοι, προϋποθέτει ορισμένα απλά πράγματα. Προϋποθέτει ξεκάθαρο πρόγραμμα. Προϋποθέτει σαφείς δεσμεύσεις. Δεν επιδιώκουμε ούτε το κάνουμε ποτέ να πούμε άλλα στους Έλληνες πριν τις εκλογές για να κάνουμε άλλα την επαύριο. Όταν μιλούμε, για παράδειγμα, για γενναίες αποκρατικοποιήσεις και δεσμευόμαστε και για συγκεκριμένους τομείς δράσης αυτού του προγράμματος, είναι η καλύτερη απόδειξη του αληθούς του λόγου. Γιατί σημαίνει ότι οι πολίτες πρέπει να ξέρουν με τι έχουν να κάνουν, πρέπει να πειστούν για την αναγκαιότητα τέτοιων καινοτόμων μεταρρυθμίσεων. Και πρέπει να συνηγορήσουν και να στηρίξουν, όχι μόνο με την ψήφο τους, αλλά με την ενεργό συμμετοχή και συμπεριφορά τους στο πολιτικό γίγνεσθαι, τις πολιτικές αυτές. Πολιτικές που είναι σήμερα, κυρίες και κύριοι, μονόδρομος για την Ελλάδα, εάν δεν θέλουμε να την δούμε να παραμένει στη θέση του ουραγού στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο που ήδη δυστυχώς σήμερα κατέχει.

Κυρίες και κύριοι, οφείλω επίσης να κάνω ένα σχόλιο με απόλυτη ειλικρίνεια. Δεν είμαι από εκείνους που επιλέγουν ούτε τους υψηλούς τόνους αντιπαράθεσης, ούτε τις βαριές εκφράσεις. Οφείλω όμως να σας πω ότι χάθηκε σχεδόν μια τριετία. Η τριετία Σημίτη είναι μια χαμένη τριετία. Το μόνο που έγινε αυτά τα σχεδόν πια τρία χρόνια, είναι διαρκείς και αιφνιδιαστικές, διαρκώς αυξανόμενες φορολογικές επιβαρύνσεις. Εγινε μια υποτίμηση η οποία στην ουσία, είναι ομολογία της αποτυχίας της οικονομικής πολιτικής. Και εξαγγέλλονται σήμερα με τρομακτική καθυστέρηση δήθεν διαρθρωτικές αλλαγές, που πρώτον σε ό,τι αφορά την έκτασή τους είναι εξαιρετικά μα τόσο μικρές σε εμβέλεια και βέβαια με τεράστιο το ερωτηματικό πόσες ακόμα και απ αυτές θα μετουσιωθούν από τα λόγια σε μερικό έστω αποτέλεσμα.

Κυρίες και κύριοι, η πολιτική αυτή δεν χρειάζεται σοφία, ούτε ειδικές γνώσεις κανείς για να κατανοήσει ότι είναι καταδικασμένη. Χρειάζεται μια πολιτική που θα είναι ξεκάθαρη σε ό,τι αφορά τις τομές που χρειάζονται κυρίως σχετικά με το κράτος. Είναι ο μοναδικός τρόπος για να ξεφύγουμε από την τροχιά παρακμής στην οποία εδώ και χρόνια βρισκόμαστε. Και γι αυτό οφείλω και με τη σημερινή ευκαιρία, αφού σας διατύπωσα σε γενικές γραμμές τις βασικές μας θέσεις και τις απόψεις μου για το σήμερα και το αύριο της Ελλάδας, να ζητήσω πέρα και πάνω από πολιτικές προτιμήσεις ή παρελθούσες εκλογικές συμπεριφορές, να βάλει ο καθένας και η καθεμία το χέρι στην καρδιά του. Και να πάρει τις μεγάλες αποφάσεις. Εδώ δύο επιλογές υπάρχουν.

Η διαιώνιση της στασιμότητας και της παρακμής, ή μερική ικανοποίηση με τη συντήρηση τουγκρίζου και της μιζέριας, ή η μεγάλη απόφαση η Ελλάδα μετά από ένα αρκετά μακρό χρονικό διάλειμμα, που ο ποιητής θα το έλεγε «μόνο λίγο καιρό ξαποσταίνει» να μπει πάλι σε έναν δρόμο προόδου, ανάπτυξης και δημιουργίας. Που είναι και απαραίτητος για να μπορεί να υπερασπίσει τα πολλά ανοικτά θέματα στο εθνικό επίπεδο. Την πρώτη επιλογή είναι βέβαιο ότι θα την κάνουν εκείνοι που επωφελούνται από τα κακώς κείμενα σήμερα. Και θέλω και εδώ να είμαι σαφής μαζί σας. Όσοι περνάν καλά, διότι τους βολεύει αυτή η κατάσταση, είναι βέβαιο ότι δεν θα είναι σύμμαχοι κοινωνικοί ή πολιτικοί στην προσπάθεια ρήξης με αυτή την μιζέρια. Σε αυτούς το μήνυμα αυτό δεν απευθύνεται. Ούτε εκείνοι θα το εισπράξουν, είμαι βέβαιος, αλλά σας λέω απεριφράστως, ότι και ούτε και εγώ έχω κανέναν λόγο ή καμιά διάθεση να τους το απευθύνω. Είναι χαμένος χρόνος και χαμένη υπόθεση. Απευθύνομαι, όμως, στους πολλούς. Στις πολλές και στους πολλούς που πράγματι τραυματίζονται από αυτή την κακή καθημερινότητα. Πράγματι πληγώνονται όταν βλέπουν ότι λόγια, λόγια, λόγια, αλλά τίποτα δεν γίνεται στην κατεύθυνση που πρέπει. Σ αυτούς απευθύνομαι και τους ζητώ όχι άκριτα να στηρίξουν την πολιτική που τους προτείνουμε. Αλλά τους ζητώ να συμμετάσχουν, να προσφέρουν ιδέες, να κάνουν ενέσεις προβληματισμού, αν θέλετε ακόμα, να μας παρωθήσουν με κριτική στάση να γίνουμε και εμείς ακόμα πιο τολμηροί, πιο θαρραλέοι και πιο καινοτόμοι. Σας ευχαριστώ πολύ.